

Az MTA Földtudományok Osztálya állásfoglalása
(54/2019. (I.22.) határozat)
a Magyar Természettudományi Múzeum (MTM) elhelyezésével kapcsolatban

Küldetésének megfelelően figyelemmel kísérve a hazai földtudományi intézményhálózat helyzetét, az Osztály megismerte Magyarország Kormányának 1703/2018. (XII. 17.) határozatát, mely 2019. március 15-i határidővel feladatul szabja a Magyar Természettudományi Múzeum vidéki elhelyezése lehetőségének megvizsgálását [1]. A témában a Kormány és a politikai élet szereplői részéről elhangzott médiabeli megnyilvánulások [2, 3] szerint e törekvésben kiemelt szerepet játszik Debrecen, mint a múzeum elhelyezésének lehetséges helyszíne.

Az MTA Földtudományok Osztálya az MTM gyűjteményeit (a földtudományok szempontjából különösen az ásványtani, kőzettani, földtani és őslénytani gyűjteményeit) a gyűjtemény-alapú tudományos vizsgálatok elsődleges fontosságú kutatási infrastruktúrájának tekinti, és nagyra értékeli az MTM-ben folyó tudományos tevékenységet. Aggodalmát fejezi ki a gyűjteményi anyag nagy távolságra való költöztetésének jelentős kockázata miatt, ami veszélyezteti a számos esetben pótolhatatlan tárgyi állomány megóvását. Hangsúlyozza, hogy a speciális tudású szakembergárda megtartása az érintett tudományterületek hazai fejlődésének záloga, amit veszélybe sodorna az intézmény teljes költözése. Felhívja a figyelmet arra, hogy a gyűjteményeken alapuló kutatás hazai és nemzetközi beágyazottsága miatt, a gyűjteményhez való hozzáférés optimális feltételeit csak a fővárosi vagy a fővároshoz nagyon közeli elhelyezés biztosíthatja. Az MTM természettudományos ismeretterjesztésben játszott szerepének megtartásához, a kiállításai által nyújtott szolgáltatások legszélesebb hozzáférésehez pedig elengedhetetlennek tartja a Budapesten is megmaradó kiállítási tevékenységet, a jövőben is kihasználva a hazánk népességeloszlásából, közlekedési hálózatából, és a főváros földrajzi helyzetéből adódó előnyöket. Mindezek hangoztatása mellett üdvözli egy új, korszerű és nagy hatású vidéki természettudományi kiállítás létrehozásának szándékát, mellyel Budapest, Zirc és Gyöngyös mellett tovább bővíülhet az MTM országos hálózata.

A Földtudományok Osztálya kéri az MTA Elnökségét, hogy ismertesse az illetékes kormányzati szervek és döntéshozók számára a tudományos közösségnek MTM gyűjteményének, kutatógárdájának és kutatási infrastruktúrájának nagy távolságra történő költöztetésével szembeni aggályait, képviselje az MTM gyűjtemény-alapú tudományos tevékenysége számára a fővárosi vagy Budapest közeli elhelyezés mellett szóló nyomós érveket, mindemellett üdvözölve egy új, nagy hatású vidéki természettudományi kiállítás létrehozásának szándékát.

[1] <http://www.kozlonyok.hu/nkonline/MKPDF/hiteles/MK18201.pdf>

[2] <http://www.atv.hu/video/video-20181210-palkovics-laszlo>

[3] <https://www.dehir.hu/debrecen/kosa-lajos-debrecenbe-hozna-a-kormany-a-termeszettudomanyi-muzeumot/2018/12/20/>